

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista, omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta sekä omaishoitoa tukevista palveluista.

Hoidon ja huolenpidon tarve selvitetään kaikissa tapauksissa yksilöllisesti.

Tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteutumista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja hoidon jatkuvuus sekä tukea omaishoitajan työtä.

Omaishoidon tukea koskevan lain (937/2005) 3 § sisältää omaishoidon tuen yleiset myöntämisedellytykset.

Omaishoitajan vapaapäivien järjestäminen

Oheismateriaalina olevassa omaishoidon tuen ohjeessa vapaapäivien myöntämisen ehdoista on kerrottu tarkemmin. Omaishoitajan vapaan järjestämistapa sovitaan aina yksilöllisesti ja kirjataan omaishoitosopimukseen. Kunkin omaishoitajan ja -hoidettavan tilanteeseen pyritään löytämään sopiva omaishoitoa korvaavan hoidon muoto. Kunta päättää viimesijassa siitä, miten omaishoitajan vapaan aikainen hoito järjestetään.

Hoitajalle järjestettävän vapaan tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista ja siten varmistaa hoidon laatu. Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta kalenterikuukautta kohti, jos hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.

Nykyisen ohjeen kohdan 7.1 mukaan lakisääteisen vapaan ajan hoito voidaan järjestää omaishoidettavalle käyttäen sijaishoitajaa, ympärivuorokautisessa hoidossa (ns. intervallihoito), yli 65-vuotiaille päivätoimintana, kunnan kotihoidon avulla sekä edellä mainittujen tapojen yhdistelmänä. Lisäksi alle 18-vuotiaiden vapaat voidaan järjestää tilapäishoitona, jolloin lapsiperheet ovat oikeutettuja sopimuksen tehneen tilapäisen hoitajan palkkakulujen korvaamiseen 12 tunnilta kuukaudessa.

Verrattaessa Kauniaisten palveluvalikoimaa Länsi-Uudenmaan muihin kuntiin, voidaan todeta, että esim. Espoo, Kirkkonummi, Lohja ja kuntayhtymä Karviainen tarjoavat omaishoitajan vapaapäivien järjestämiseksi myös kotiin vietävää palvelua, useimmiten palvelusetelillä. Kauniaisissa ei ole käytössä palveluseteliä, mutta vastaava palvelu voidaan hankkia myös maksusitoumusmenettelyllä.

Hoidettavalla lapsella ja nuorella tarkoitetaan tässä omaishoidon toimintaohjeessa alle 18-vuotiasta henkilöä. Alle 3-vuotiaille lapsille omaishoidon tukea myönnetään vain erityisistä syistä. On osoittautunut, että omaishoitajan vapaan aikainen palveluvalikoima ei ole riittävä etenkin lasten ja nuorten vaativimmassa hoitoisuusryhmässä 1, jossa omaishoito on psyykkisesti ja

fyysisesti raskasta hoitoa ja hoivaa. Hoidettava ei ole säännöllisesti osaa päivästä tai viikoittain kodin ulkopuolisessa toiminnassa tai palvelussa (esim. koulussa, päivähoitossa, työtoiminnassa, päivätoiminnassa tms.). Hoidettava tarvitsee runsaasti ympärivuorokautisesti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa kaikissa päivittäisissä toiminnoissa (esim. siirtymisissä, liikkumisessa, WC-käynneissä, peseytymisessä, pukeutumisessa ja ruokailussa). Erityisesti lasten ja nuorten vaativimman hoitoisuusryhmän (hoitoisuusryhmä 1) omaishoidon vapaiden järjestämiseen tarvitaan paremmin lapsen ja perheen hyvinvointia tukevia ratkaisuja.

Useimmat hoitoisuusryhmä 1:seen kuuluvat lapset ovat myös kehitysvammahuollon piirissä. Myös kehitysvammalain mukainen lyhytaikaishoito tulisi voida myöntää kotiin vietävänä palveluna niille lapsille, jotka ovat oikeutettuja kotiin vietävään palveluun omaishoidon vapaiden osalta.

Muiden omaishoidon tuen ohjeen muutostarpeiden osalta selvitystyö jatkuu ja tuodaan syksyllä 2021 sosiaali- ja terveystieteiden päätettäväksi.

Sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen:

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta päättää, että

- Omaishoidon tuen ohjeen kohtaan 7.1. Omaishoitajien lakisääteisten vapaiden järjestäminen tehdään lisäys, että lakisääteisen omaishoidon vapaan aikainen hoito voidaan järjestää hoidettavalle kotiin vietävänä palveluna Lasten ja nuorten hoitoisuusryhmässä 1 oleville lapsille ja alle 18-vuotiaille nuorille maksusitoumusmenettelyllä. Myös kehitysvammalain mukainen lyhytaikaishoito voidaan myöntää kotiin vietävänä palveluna niille lapsille ja nuorille, jotka ovat oikeutettuja kotiin vietävään palveluun omaishoidon vapaiden osalta.
- Omaishoidon tuen ohjeen muut muutostarpeet selvitetään syksyn aikana

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Oheismateriaali:

Omaishoidon tuen ohje 1.6.2018 alkaen